

NAŠE ZN. 26452/2024-SŽ-GR-O8

Vysvětlení Obecných pravidel systému kvalifikace č. 17

Dotaz č. 1:

Zadavatel požaduje k prokázání splnění ekonomické kvalifikace doložení údajů o celkovém ročním obratu za poslední 3 účetní období. Do žádosti o zařazení do kategorie tedy musí dodavatel dokládat účetní závěrku kvůli prokázání obratu - výkazy zisků a ztrát za poslední 3 roky. Z pravidel není zřejmé, zda bude nutno ke každé žádosti v rámci kategorie prací, které již má dodavatel schválené, dokládat novou (poslední) závěrku nebo stačí doložit jen do jedné (prvotní) žádosti? V případě, že bude dodavatel nucen dokládat každý rok novou závěrku k podané žádosti bude tedy každá žádost pozastavena na 1-2 měsíce za účelem vaší kontroly (přezkumu nového dokladu) a každý rok tak dojde k pozastavení možnosti účastnit se soutěží v uvedeném období. V součtu s dalšími obměnami (končící reference, obměna personálu u dodavatel, nové autorizace apod.) bude docházet k vyloučení dodavatele ze soutěží na několik měsíců v roce.

Odpověď č. 1:

Každá žádost o zařazení do kategorie se posuzuje samostatně. Pokud je v rámci zvláštních pravidel kategorie požadováno prokázání ekonomické kvalifikace (obrat) dokládají se doklady za tři uzavřená účetní období bezprostředně předcházející podání žádosti o zařazení. Zařazení v kategorii je platné po dobu 3 let od rozhodnutí o zařazení dodavatele do systému (blíže A.4.3 Pravidel systému). V průběhu 3 let od schválení žádosti tedy není třeba předkládat vždy nové doklady pro každé nové uzavřené účetní období, které v průběhu zařazení nastane. Výjimkou je samozřejmě situace, kdy dodavatel kvalifikaci požadovanou pravidly pozbude, tedy jeho obrat klesne pod zvláštními pravidly požadovanou úroveň pro danou kategorii/stupeň. Tuto skutečnost je třeba oznámit postupem dle článku A.4.1 Pravidel.

Dotaz č. 2:

V případě vyhrané zakázky se může stát, že člen personálu, který byl uveden ve schválené žádosti o zařazení do kategorie prací, náhle ukončí pracovní poměr nebo dlouhodobě onemocní. Z dokumentace ISKD není zřejmé, jak v tomto případě postupovat v již uzavřených výběrových řízeních, kde byla uzavřena smlouva o dílo a probíhají práce – je nutné tu to změnu řešit v rámci ISKD i směrem k probíhajícím pracím? Tedy – bude docházet k situacím, že kontrola kvalifikace u vyměněného pracovníka bude v řádu měsíců (v rámci vámi avizované doby 1-2 měsíců)? Jak se dotkne změna osoby té konkrétní stavby?

Odpověď č. 2:

Změny odborného personálu při plnění veřejné zakázky obsahují smluvní ustanovení, nikoli již pravidla systému. Např. u smluv na stavební práce jde zpravidla o ust. článku 5.2 Obchodních podmínek. V současné době platí, že změnu oprávněné osoby je možné provést obdobně jako u veřejných zakázek soutěžených mimo systém. Pokud byla požadována a doložena osoba kvalifikovaná v systému, nejjednodušší způsob nahrazení je pak doložení jiné osoby kvalifikované v systému na stejné pozici. Je však možné doložit i osobu v systému nekvalifikovanou, u které se doloží obdobné doklady, jako požadují zvláštní pravidla systému pro danou kategorii u osoby, která je nahrazována. Posouzení těchto dokladů provádí organizační jednotka Správy železnic, která smlouvu uzavřela. Jde tedy o stejný postup jako u zakázek zadávaných mimo systém s tím, že navíc je možné použít i bez dalšího osoby již kvalifikované v systému.

Dotaz č. 3:

U nadlimitních veřejných zakázek akcí bývá v personálu nabídky uveden stavbyvedoucí a jeho zástupce, další pozice jsou specialisté, kteří jsou de facto na této stavbě stavbyvedoucí na dílčích stavebních objektech ve svých specializacích (svršek, spodek, mosty, pozemní stavby). Díky tomu mají tito specialisté referenční stavbu velké finanční hodnoty, která by svými požadavky splňovala v ISKD pozici stavbyvedoucího, ale vzhledem k funkci „specialisty“ se mohou v ISKD zařadit pouze jako vedoucí prací. Lze tento požadavek v pravidlech upravit tak, abychom mohli využít tyto specialisty využít jako stavbyvedoucí v příslušných kategoriích prací odpovídající jejich autorizaci?

Odpověď č. 3:

Navrhovaná úprava zvláštních pravidel z hlediska možnosti zařazení specialistů na pozici stavbyvedoucího ve svých specializacích pro danou kategorii bude vyžadovat rozsáhlejší analýzu u zadavatele, zohledňující např. i úpravu v novém stavebním zákoně a rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a správních soudů. Případnou změnu pravidel bude nutné důkladně posoudit i z hlediska změny, kterou by přinášela oproti současné posuzovací praxi. Současná posuzovací praxe i nastavení pravidel kvalifikace u stavebních zakázek rozlišují náplň činnosti stavbyvedoucího a vedoucího prací/specialisty z hlediska rozsahu a náplně jejich činnosti, odpovědnosti a komplexnosti činnosti ve vztahu ke stavbě/veřejné zakázce na stavební práce.

Navrhovaná změna tak nemůže být součástí aktualizace změny zvláštních pravidel, která je nyní ve schvalovacím procesu. Jsme si však vědomi důležitosti této otázky ve vztahu k využitelnosti systému, proto byly práce na výše uvedené analýze zahájeny tak, aby výsledky analýzy mohly být implementovány co nejdříve.

Dotaz č. 4:

Systém zařazování dodavatele do ISKD je nastaven tak, že dodavatel musí prokázat kvalifikaci pro nejvyšší stupeň dané kategorie, který chce získat. Tato kvalifikace se použije i pro všechny nižší stupně. Zároveň je dodavatel povinen při plnění zakázky využívat osoby, jimiž prokázal kvalifikaci (jsou uvedeni ve smlouvě o dílo). Dodavatel se tak dostává do situace, kdy pro zakázky z nižších stupňů s nižšími požadavky na kvalifikaci osob, musí stejně využívat osoby, kterými prokázal kvalifikaci v ISKD – tedy osoby s kvalifikací splňující pouze nejvyšší stupeň, který má dodavatel v ISKD. Dodavatel, který má zájem o zakázky v celém rozsahu získaných stupňů se tak dostává do problému. Alokují odborné osoby s nejvyšší kvalifikací na malých zakázkách, kde by stačila nižší kvalifikace a zároveň mu toto nastavení neumožňuje získat dostatečnou budoucí kvalifikaci svým jiným zaměstnancům, protože je na stavbě nemůže použít. A to ani u osob, které kvalifikaci pro požadovaný stupeň splňují, ale nemohli být zadáni do systému ISKD, protože ten umožňuje použít pouze osoby s kvalifikací splňující nejvyšší stupeň dodavatele. Je tedy možné, aby tento problém vyřešila úprava podmínek tak, aby zadavatel mohl do systému ISKD uvést osoby odděleně pro jednotlivé stupně, o něž má zájem? Žádáme zadavatele o upřesnění možného postupu.

Odpověď č. 4:

Této situace jsme si vědomi a pracujeme na úpravě ISKD tak, aby mohli být i u dodavatele, který je např. zařazen v kvalifikačních stupních 1 až 5, uvedeny i osoby schválené pouze pro nižší kvalifikační stupně (např. 1 až 3). Po spuštění této úpravy bude možné v nových žádostech o zařazení uvést u osob kvalifikační stupně, pro které jsou dokládány, a stejně tak bude možné prostřednictvím formuláře zprávy typu oznámení o změně doložit další osoby pro nižší kvalifikační stupně i u žádostí, které jsou již schváleny. Nasazení změny předpokládáme do konce měsíce května, budeme se však snažit změnu nasadit co nejdříve. O nasazení této úpravy budeme informovat všechny dodavatele prostřednictvím ISKD.

Dotaz č. 5:

Žádáme zadavatele o vysvětlení rozporu v čl. A.2.6 Posouzení žádosti o zařazení odst. 1, kde zadavatel uvádí lhůtu pro rozhodnutí o zařazení dodavatele do systému – 6 měsíců od jejího podání, ze zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, kde je stanoveno, že „O žádosti dodavatele o zařazení do systému kvalifikace zadavatel rozhodne do 4 měsíců od jejího podání. Tato lhůta může být do 2 měsíců od podání žádosti prodloužena s odůvodněním a s uvedením informace o datu rozhodnutí.“

Odpověď č. 5

Správa železnic zavedla systém kvalifikace výhradně pro účely zadávání podlimitních sektorových veřejných zakázek souvisejících s jeho relevantní činností, na které se v souladu s § 158 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) uplatní výjimka z povinnosti provést zadávací řízení dle ZZVZ (viz článek A.1.3 Pravidel fungování systému kvalifikace). Jelikož tyto podlimitní sektorové veřejné zakázky nebudou zadávány v zadávacím řízení, nejde o systém kvalifikace ve smyslu ust. §§ 165 a 166, ale o analogii tohoto systému pro veřejné zakázky zadávané mimo režim ZZVZ. Správa železnic však respektuje obecnou lhůtu 6 měsíců (4 + 2 měsíce) pro rozhodnutí o žádostech dodavatelů (viz článek A.2.6 Pravidel fungování systému kvalifikace). Aktuální průměrná doba schválení žádostí o zařazení v roce 2024 činí 3,87 měsíce. Významným faktorem pro délku posuzování žádostí je pak chybovost v žádostech dodavatelů, kdy jsou žádosti v průměru 1,7x vráceny dodavatelům k objasnění či doplnění. Správa železnic hodlá na systému kvalifikace dále pracovat, což se v poslední době projevilo zejména posílením personálních kapacit zadavatele pro posuzování žádostí. V budoucnu je plánována úprava prostředí ISKD tak, aby byla chybovost dodavatelů co nejmenší. Lze tedy očekávat snížení délky posuzování žádostí o zařazení do systému.

K závěru:

Ke změnám v kvalifikaci po zařazení dodavatele do kategorie/stupně Systému lze doporučit oznámit tuto změnu zadavateli co nejdříve, než dojde ke změně v podmínkách pro zařazení dodavatele. Současný časový rámec posuzování změn kvalifikace je v řádu jednotek dní. V případě, kdy je změna oznamována dostatečně včas, nedochází ani k pozastavení účasti dodavatele a dodavatel se tak může účastnit veřejných zakázek bez omezení.

Připravované setkání s dodavateli:

Správa železnic připravuje setkání s dodavateli registrovanými v ISKD. Předpokládaný termín setkání je červen 2024. O připravovaném setkání budou informováni všichni dodavatelé registrovaní v ISKD s výzvou k registraci účasti na tomto setkání.

JUDr. Ilona Svobodová

ředitelka odboru nákupu a veřejných zakázek